

V L A D A

BOSNIA AND HERZEGOVINA

FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

ВЛАДА

GOVERNMENT

Broj: 03-04-724/22
Sarajevo, 17.06.2022. godine

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Dom naroda

n/p gosp. Izmiru Hadžiavdiću, tajniku
n/p gosp. Aneru Žuljeviću, izaslaniku

Predmet: Odgovor na izaslaničko pitanje

Poštovani,

Sukladno odredbama članka 75. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), a u svezi sa člankom 104. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 27/03, 21/09 i 24/20), u privitku Vam dostavljam akt Federalnog ministarstva trgovine, broj: 01-02-539/22 od 15. lipnja 2022. godine, koji se odnosi na izaslaničko pitanje, koje je postavio izaslanik Aner Žuljević.

S poštovanjem,

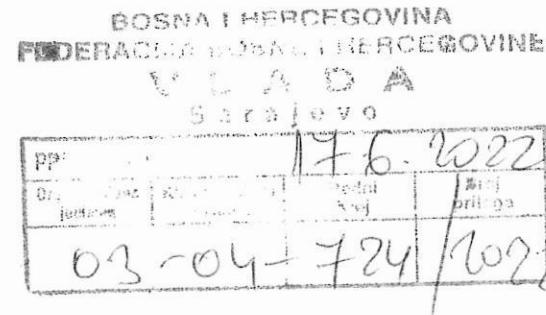

Privitak: kao u tekstu

Broj: 01-02- 539 /22
Mostar, 15.6.2022. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

n/p mr.sc. Edita Kalajdžić, sekretar
S A R A J E V O
Ul. Hamdije Čemerlića broj 2

Predmet: Odgovor na delegatsko pitanje delegata Anera Žuljevića

Veza: Vaš akt broj: 03-04-724/2022 od 06.06.2022. godine

U skladu s odredbom člana 75. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine—Prečišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH“ br. 6/10, 37/10 i 62/10, 39/20), u prilogu Vam dostavljamo tri primjerka odgovora na delegatsko pitanje koje je postavio delegat Aner Žuljević na 18. sjednici Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine održanoj 26.5.2022. godine, uz molbu da isti dostavite delegatu.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

Dostaviti:

- 1.Naslovu
- 2.Sektor za cijene i analizu tržišta
3. a/a

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO TRGOVINE
M O S T A R**

Broj: 01-02-539/22
Mostar, 15.6.2022. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
DOM NARODA
n/p mr.sci. Izmir Hadžiavdić, sekretar
n/p Aner Žuljević, delegat**

S A R A J E V O

Predmet: Odgovor na delegatsko pitanje delegata Anera Žuljević, dostavlja se

U skladu s odredbom člana 75. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine—Prečišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH“ br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), na drugo pitanja koje je na, 18. sjednici Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, održanoj 26. maja 2022. godine, postavio delegat Aner Žuljević, i „odnosi se na kompletну Vladu Federacije BiH vezano za visoku stopu inflacije i rekordno povećanje prihoda od indirektnih poreza, te se traži od Vlade Federacije BiH da vrlo jasno izađe sa stavom da li planira donijeti mjere kao u zemljama u okruženju kada su u pitanju intervencije vezane za energente, intervencije vezane za hranu intervencije za PDV, akcize i eventualno poresku reformu koja će omogućiti značajan rast plata i čime će se na neki način kompenzirati dio inflatornog efekta“, u skladu s nadležnostima Federalnog ministarstva trgovine, dajemo sljedeći:

O d g o v o r

Federalno ministarstvo trgovine u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije BiH koji se odnose na trgovinu, funkcioniranje jedinstvenog tržišta, utjecaj privrednog sistema i ekonomske politike na tržište roba i usluga, odnose ponude i potražnje, cijene roba i usluga, zaštitu potrošača i druge poslove utvrđene zakonom.

Zakonom o kontroli cijena je propisano je da privredna društva, druga pravna i fizička lica slobodno formiraju cijene proizvoda i usluga prema uvjetima tržišta, osim za proizvode za koje je posebnim propisom utvrđen drugačiji način formiranja cijena. Istim Zakonom propisano je da svaki organ u okviru svojih nadležnosti može propisati mjere neposredne kontrole cijena koje se zasnivaju na ekonomskim kriterijima i

propisuju se izuzetno ukoliko nastupe ili mogu nastupiti veći poremećaji na tržištu i kretanju cijena, a kao mjere koje se mogu propisati: određivanje najvišeg nivoa cijena, zadržavanje cijena na određenom nivou (zatečene cijene), davanje saglasnosti na cijene, odnosno tarife, utvrđivanje marži u trgovini (kalkulativne cijene) i obavještavanje o promjeni cijena i marži za proizvode i usluge (evidencija cijena). Imajući u vidu djelokrug poslova kojima se bavi Ministarstvo, a u skladu sa Planom rada, Ministarstvo je u 2020. i 2021. poduzelo niz mjera i aktivnosti koje su imale za cilj regulaciju tržišta, cijena i prometa životnih namirnica i drugih proizvoda i naftnih derivata u cilju zaštite ekonomskih interesa potrošača i onemogućavanja sive ekonomije u Federaciji BiH.

Rast cijena hrane, kako u BiH tako i u cijelom svijetu, započeo je s pandemijom COVID-19, koja je uzrokovala drastične poremećaje u ponudi i potražnji, odnosno proizvodnji i prometu roba i usluga. Izbjajanjem rata u Ukrajini nastali su dodatni problemi, koji su višestruko negativno uticali na ograničenja u ponudi energije i hrane i na funkcioniranje globalnih lanaca snabdijevanja. BiH je uvozno orientisana zemlja, i uvozi preko 80 posto hrane. Kao zemlja s nedovoljno razvijenom poljoprivredno prehrambenom proizvodnjom BiH ne može uticati na smanjenje nabavnih cijena tih uvoznih proizvoda, pored navedenog BiH uvozi 100% energente kao što su prirodni gas i naftni derivati. Dakle, inflacija u Bosni i Hercegovini je spoj faktora na strani ponude i potražnje koji uvjetuju kontinuirani rast cijena roba i usluga. Na strani ponude uglavnom se radi o faktorima iz vanjskog okruženja, a rezultat su geopolitičke nestabilnosti, koje su dodatno povećane ratom u Ukrajini, odnosno ograničenjima u ponudi energije i hrane i poremećajima u funkcionisanju globalnih lanaca snabdijevanja. Na strani potražnje radi se o faktorima iz vanjskog okruženja, odnosno ekspanzivnoj monetarnoj politici zemalja EU, a odnosi se na monetarne intervencije tih zemalja za oporavak i rast ekonomija nakon pandemije COVID-19.

Vlada Federacije BiH je u 2020. i 2021. godini na prijedlog Federalnog ministarstva trgovine donijela više odluka o mjerama neposredne kontrole cijena koje i u skladu sa članom 7. Zakona o kontroli cijena, Vlada Federacije BiH obavijestila je oba doma Parlamenta Federacije BiH u roku od 15 dana od dana propisivanja tih mjera. Oba doma Parlamenta Federacije BiH su razmatrala i primila na znanje Informaciju o doноšењу odluka o propisivanju mjera neposredne kontrole cijena od interesa za Federaciju BiH za 2020. i 2021. godinu.

Na tematskoj sjednici Vlade Federacije BiH održanoj od 28.02.2022. godine, na prijedlog Federalnog ministarstva trgovine usvojen je Zaključak, kojim je zadužena Federalna uprava za inspekcijske poslove (FUZIP) da prioritetsno vrši kontrolu nad primjenom Odluke o propisivanju mjera neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za naftne derive („Službene novine Federacije BiH“, broj: 26/21) i Odluke o izmjeni Odluke o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena utvrđivanjem maksimalne visine marži za pojedine osnovne životne namirnice i druge proizvode („Službene novine Federacije BiH“, broj: 28/21).

Nadzor nad provođenjem navedenih odluka kontinuirano vrše nadležne tržišne inspekcije i prema zadnjim podacima Federalne uprave za inspekcijske poslove (FUZIP) od 11.04.2022. godine, u toku marta 2022. godine je, prema sublimiranim rezultatima FUZIP i svih deset kantonalnih inspekcija, izvršeno 1.155 inspekcijskih nadzora. Za konstatovane nepravilnosti u primjeni navedenih odluka izdato je 430 prekršajnih naloga s finansijskim teretom od 352.800,00 KM. Subjektima kod kojih su uočena blaga odstupanja izdato je 137 rješenja o otklanjanju nedostataka.

Od ukupnog broja nadzora, federalni tržišno, turističko-ugostiteljski inspektorji izvršili su 153 inspekcijska nadzora u kojima su utvrđene 82 nepravilnosti, što podrazumijeva izdavanje 159 prekršajnih naloga s finansijskim teretom od 148.850,00 KM. U svrhu praćenja i održavanja stanja u skladu s mjerama propisanim odlukama Vlade FBiH, inspektorji FUZIP izvršili su i 94 kontrolna nadzora. Najveći broj inspekcijskih nadzora izvršili su inspektorji Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo (290) i Ministarstva privrede Srednjobosanskog kantona (273), a najveći broj prekršajnih naloga izdali su inspektorji Federalne uprave za inspekcijske poslove (159).

Pored navedenog, ističemo da je 9.3.2022. godine Zastupnički dom Parlamenta Bosne i Hercegovine usvojio Prijedlog Zakona o izmjenama zakona o akcizama u BiH, kojim se ukidaju akcize na naftne derivate u trajanju od šest mjeseci. Na sastanku entitetskih premijera i predsjedavajućeg Vijeća ministara od 10.3.2022. godine, premijer Federacije BiH je **dao preporuku i punu podršku Vlade Federacije BiH** za donošenje makroekonomske mjere temporalne suspenzije akcize na naftne derivate na period od 6 mjeseci, s mogućnosti produženja iste na dodatna tri mjeseca. Ističemo da realizacija i donošenje navedene mjere nije u nadležnosti entitetskog nivoa vlasti.

U kontekstu naftnih derivata obavještavamo vas da je u 2019. godini Federalno ministarstvo trgovine izvršilo digitalizaciju normiranih postupaka vezano za dostavljanje obavještenja o promjeni cijena i marži naftnih derivata na benzinskim pumpama u Federaciji BiH. Nastavak procesa digitalizacije okončan je izradom mobilne aplikacije **FMT FBiH oil info**, kojom je omogućeno svim građanima da raspolažu sveobuhvatnim i pravovremenim informacijama o cijenama goriva u istom momentu kada te informacije dobije Federalno ministarstvo trgovine. U pregledniku mobilne aplikacije pod nazivom „Najniže cijene“ nalaze se cijene derivata na izabranom lokalitetu i iste su poredane od najnižih do najviših cijena. Građani korištenjem mobilne aplikacije **FMT FBiH oil info** imaju sveobuhvatnu i pravovremenu informaciju o trenutnim cijenama na benzinskim pumpama u Federaciji Bosne i Hercegovine, kojih na dan 14.06.2022. godine ukupno ima 715, kao i relevantnu informaciju za kupovinu po najnižim cijenama u ponuđenom aktuelnom rasponu na određenom lokalitetu. Zasigurno da je situacija na tržištu i nagli skok cijena naftnih derivata dovoljan razlog za povećan interes građana za korištenje ove mobilne aplikacije „**FMT FBiH oil info**“, koja u realnom vremenu omogućava pristup svim cijenama goriva na konkretnoj lokaciji. Stoga, možemo zaključiti da je u praksi uvođenje mobilne aplikacije pokazalo svoju punu opravdanost u ovim ekonomski veoma zahtjevnim vremenima, te donijelo uštede svima onima koji je koriste.

Nadalje ističemo da je ovo Ministarstvo prateći odnose ponude i potražnje i kretanje cijena ogrjevnog drveta i peleta, konstatiralo da je situacija na tržištu ovih proizvoda u Bosni i Hercegovini dostigla alarmantan nivo i zbog činjenice da postoji opravdana bojazan da ogrjevnog drveta i peleta neće biti u dovoljnoj mjeri za potrebe bosanskohercegovačkog tržišta, Federalno ministarstvo trgovine je dana 25.05.2022. godine uputilo Vladi Federacije BiH Informaciju o alarmantnoj situaciji na tom tržištu. U Informaciji je navedeno da je na evropskom tržištu evidentna nestaćica ogrjevnog drveta i peleta, kojoj je od 2020. godine doprinijela pandemija COVID 19, a nakon toga situacija je dodatno pogoršana ratom u Ukrajini, te da mnogi bosanskohercegovački proizvođači i prometnici ogrjevno drvo i pelet izvoze u kvotama u visini od 90%, a pojedina društva izvoze čak 100% svoje proizvodnje. Skok cijena ogrjevnog drveta i

peleta dovodi građane u vrlo nezavidan položaj, a cilj Vlade Federacije BiH je da zaštitи domaće tržište i osigura dovoljne količine ovog energenta.

Vlada Federacije BiH je na svojoj sjednici održanoj 30.05.2022. godine prihvatile Inicijativu Federalnog ministarstva trgovine za donošenje odluke o privremenoj zabrani izvoza iz BiH ogrjevnog drveta i peleta do 31.12.2022. godine. Cilj inicijative je da se zbog rasta izvoza i skoka cijena ogrjevnog drveta i peleta omogući osiguranje dovoljne količine ovog energenta sa ekonomskim prihvatljivom cijenom za tržište Bosne i Hercegovine. U Inicijativi je navedeno da Vlada Federacije smatra potrebnim da Vijeće ministara BiH doneše Odluku o privremenoj zabrani izvoza ogrjevnog drveta i peleta iz Bosne i Hercegovine do 31.12.2022. godine, uz uslov da ista neće imati negativne efekte za BiH u smislu naknade štete po već zaključenim/važećim ugovorima za izvoz, odnosno da se predmetna Odluka sačini tako da se ne odnosi na važeće zaključene ugovore do dana stupanja na snagu te odluke. Pravni osnov za donošenje navedene odluke sadržan je u članu 7. stav (6) Zakona o vanjskotrgovinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 7/98 i 35/04), kojim je propisano da Vijeće ministara BiH, u skladu s obavezama iz trgovinskih sporazuma, može zabraniti izvoz, uvoz ili prevoz određenih roba preko BiH ili propisati uvjete prema kojima takve robe mogu biti uvezene, izvezene ili prevezene u tranzitu da bi se spriječilo ugrožavanje ljudskih života, zdravlja i okoliša. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je Inicijativu za donošenje Odluke o privremenoj zabrani izvoza iz Bosne i Hercegovine ogrjevnog drveta i peleta dostavila Vijeću ministara Bosne i Hercegovine na razmatranje i odlučivanje.

Na kraju ističemo da u slučaju da nastupe ili mogu nastupiti veći poremećaji na tržištu i u kretanju cijena, Federalno ministarstvo trgovine u funkciji zaštite javnog interesa i zaštite interesa potrošača, u skladu sa zakonskim ovlaštenjima, provodi odgovorne politike. Ovo se naročito odnosi na prikupljanje i analizu podataka o cijenama i funkcioniranju tržišta, primjenu odluka koje su na snazi i čiju primjenu kontrolišu nadležni inspekcijski organi, kao i na pripremanje novih prijedloga odluka o mjerama neposredne kontrole cijena.

S poštovanjem,

